

Algemene voorwaarden van toepassing op de opdrachten verleend aan BAKKER accountants & adviseurs gevestigd te Ridderkerk

Artikel 1 Algemeen

In deze algemene voorwaarden wordt verstaan onder:

1. Opdrachtgever: de natuurlijke persoon of rechtspersoon die aan opdrachtnemer opdracht heeft gegeven tot het verrichten van werkzaamheden;
2. Opdrachtnemer: BAKKER accountants & adviseurs
3. Werkzaamheden: alle werkzaamheden waartoe opdracht is gegeven, of die door opdrachtnemer uit anderen hoofde worden verricht. Het voorgaande geldt in de ruimste zin van het woord en omvat in ieder geval de werkzaamheden zoals vermeld in de opdrachtbevestiging;
4. Bescheiden: alle door opdrachtgever aan opdrachtnemer ter beschikking gestelde goederen, waaronder stukken of gegevensdragers, alsmede alle in het kader van de uitvoering van de opdracht door opdrachtnemer vervaardigde goederen, waaronder stukken of gegevensdragers.

Artikel 2 Toepasselijkheid

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle overeenkomsten welke door opdrachtnemer binnen het kader van de uitvoering van de werkzaamheden worden aangegaan, alsmede op alle door opdrachtnemer uitgebrachte offertes.
2. Wijzigingen in deze voorwaarden zijn slechts geldig indien ze door opdrachtnemer uitdrukkelijk en schriftelijk zijn aanvaard.

Artikel 3 Aanvang en duur van de overeenkomst

1. De overeenkomst komt eerst tot stand en vangt aan op het moment dat de door opdrachtgever ondertekende opdrachtbevestiging door opdrachtnemer retour is ontvangen en ondertekend. De bevestiging is gebaseerd op de ten tijde daarvan door opdrachtgever aan opdrachtnemer verstrekte informatie. De bevestiging wordt geacht de overeenkomst juist en volledig weer te geven.
2. Het staat opdrachtnemer vrij te bewijzen dat de overeenkomst op andere wijze tot stand is gekomen.
3. De overeenkomst wordt aangegaan voor onbepaalde tijd tenzij uit de aard of strekking van de verleende opdracht voortvloeit dat deze voor een bepaalde tijd is aangegaan.

Artikel 4 Gegevens opdrachtgever

1. Opdrachtgever is gehouden alle gegevens en bescheiden, welke opdrachtnemer overeenkomstig zijn oordeel nodig heeft voor het correct uitvoeren van de verleende opdracht, alsmede alle overige informatie die voor de uitvoering of voltooiing van de opdracht relevant is, tijdig in de gewenste vorm en op de gewenste wijze ter beschikking van opdrachtnemer te stellen.
2. Opdrachtgever staat in voor de juistheid, volledigheid en betrouwbaarheid van de aan opdrachtnemer ter beschikking gestelde gegevens en bescheiden, ook indien deze van derden afkomstig zijn, voor zover uit de aard van de opdracht niet anders voortvloeit.
3. Opdrachtnemer heeft het recht de uitvoering van de opdracht op te schorten tot het moment dat opdrachtgever aan de in het eerste en tweede lid genoemde verplichting heeft voldaan.
4. Indien en voor zover opdrachtgever zulks verzoekt worden de ter beschikking gestelde bescheiden, behoudens het bepaalde onder Artikel 15, aan deze geretourneerd.
5. De uit de vertraging in de uitvoering van de opdracht voortvloeiende schade van de opdrachtnemer, de door hem gemaakte extra kosten en diens extra honorarium, ontstaan door het niet, niet tijdig of niet behoorlijk ter beschikking stellen van de verlangde gegevens en bescheiden, zijn voor rekening van de opdrachtgever.

Artikel 5 Uitvoering opdracht

1. Opdrachtnemer bepaalt de wijze waarop de verleende opdracht wordt uitgevoerd.
2. Opdrachtgever kan eerst meer werkzaamheden verrichten en aan opdrachtgever in rekening brengen dan waartoe de opdracht is verstrekt indien opdrachtgever hiervoor vooraf toestemming heeft verleend, tenzij de werkzaamheden voortvloeien uit de onder artikel 4 lid 5 bedoelde omstandigheden.
3. Opdrachtnemer voert de opdracht uit in overeenstemming met de toepasselijke beroepsregelgeving en hetgeen bij of krachtens de wet van hem wordt vereist. De opdrachtgever respecteert de daaruit voor opdrachtnemer voortvloeiende verplichtingen steeds volledig..
4. Opdrachtnemer heeft het recht om bepaalde werkzaamheden, zonder kennisgeving aan opdrachtgever, te laten verrichten door een door de opdrachtnemer aan te wijzen derde, indien zulks naar oordeel van opdrachtnemer wenselijk is met het oog op een adequate uitvoering van de opdracht. Indien dit redelijkerwijs mogelijk is, zal de opdrachtnemer met de opdrachtgever over het inschakelen van derden van tevoren overleg plegen.
5. De opdrachtnemer zal bij de keuze van in te schakelen derden de nodige zorg betrachten, maar is voor eventuele fouten van derden niet aansprakelijk.

Artikel 6 Geheimhouding en exclusiviteit

1. Opdrachtnemer is verplicht tot geheimhouding tegenover derden van alle van opdrachtgever verkregen bescheiden en informatie van vertrouwelijke aard, tenzij de opdrachtnemer op grond van toepasselijke wetgeving of (beroeps)regelgeving een informatieplicht heeft.
2. Opdrachtgever is niet gerechtigd de informatie die aan hem door opdrachtgever ter beschikking wordt gesteld, aan te wenden tot een ander doel dan waarvoor zij werd verkregen. Hierop wordt echter een uitzondering gemaakt in het geval opdrachtnemer voor zichzelf optreedt in een tucht-, civiele, of strafprocedure waarbij deze stukken van belang kunnen zijn.
3. Tenzij daartoe door opdrachtnemer voorafgaande schriftelijke toestemming is verleend, zal opdrachtgever de inhoud van de rapporten, adviezen of andere al dan niet schriftelijke uitingen van opdrachtnemer, die niet zijn opgesteld of gedaan met de strekking derden van de daarin neergelegde informatie te voorzien, niet openbaar maken. De opdrachtgever zal er tevens voor zorg dragen dat derden niet van de in de vorige zin bedoelde inhoud kennis kunnen nemen.
4. Opdrachtnemer zal zijn verplichtingen op grond van dit artikel opleggen aan door hem ingeschakelde derden.
5. Opdrachtnemer is gerechtigd de na bewerking verkregen cijfermatige uitkomsten, mits die uitkomsten niet te herleiden zijn tot individuele opdrachtgevers, aan te wenden voor statistische of vergelijkende doeleinden.

Artikel 7 Intellectuele eigendom

1. Opdrachtnemer blijft eigenaar van alle intellectuele eigendomsrechten c.q. behoudt zich alle rechten voor die voortvloeien uit zijn werkzaamheden en die waarvan hij tijdens zijn werkzaamheden gebruik maakt, zoals maar niet beperkt tot auteursrechten.
2. Het is opdrachtgever uitdrukkelijk verboden die producten, waaronder begrepen computerprogramma's, systeemontwerpen, werkwijzen, adviezen, (model)contracten, templates, macro's en andere geestesproducten al dan niet met inschakeling van derden te verveelvoudigen, te openbaren of te exploiteren.
3. Het is opdrachtgever niet toegestaan die producten aan derden ter hand te stellen, anders dan ter inwinning van een deskundig oordeel omtrent de werkzaamheden van opdrachtnemer.

Artikel 8 Overmacht

1. Onder overmacht wordt verstaan abnormale en onvoorzienbare omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van degene die zich erop beroept en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden.
2. Indien opdrachtnemer zijn verplichtingen uit de overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk kan nakomen tengevolge van overmacht, worden die verplichtingen opgeschort tot op het moment dat opdrachtnemer alsnog in staat is deze op de overeengekomen wijze na te komen.
3. Opdrachtgever heeft het recht, in geval de situatie als bedoeld in het eerste lid zich voordoet, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk en met onmiddellijke ingang schriftelijk op te zeggen.

Artikel 9 Honorarium

1. Opdrachtnemer heeft vóór de aanvang van de werkzaamheden en tussentijds het recht de uitvoering van de werkzaamheden op te schorten tot op het moment dat opdrachtgever een voorschot voor de te verrichten werkzaamheden heeft betaald aan opdrachtnemer, dan wel daarvoor zekerheid heeft gesteld.
2. Het honorarium van opdrachtnemer is niet afhankelijk van de uitkomst van de verleende opdracht.
3. Indien na de totstandkoming van de overeenkomst, doch voordat de opdracht geheel is uitgevoerd, lonen en/of prijzen een wijziging ondergaan, is opdrachtnemer gerechtigd het overeengekomen tarief dienovereenkomstig aan te passen, tenzij opdrachtgever en opdrachtnemer hierover andere afspraken hebben gemaakt.
4. Het honorarium van opdrachtnemer, zo nodig vermeerderd met verschotten en declaraties van ingeschakelde derden, wordt per maand, per kwartaal, per jaar of na volbrenging van de werkzaamheden aan opdrachtgever in rekening gebracht, tenzij opdrachtgever en opdrachtnemer hierover andere afspraken hebben gemaakt. Over alle door opdrachtgever en opdrachtnemer verschuldigde bedragen wordt de omzetbelasting afzonderlijk in rekening gebracht.

Artikel 10 Betaling

1. Betaling door opdrachtgever van de aan opdrachtnemer verschuldigde bedragen dient, zonder dat de opdrachtgever recht heeft op enige aftrek, korting of verrekening, te geschieden binnen de gegeven betalingstermijn, doch in geen geval later dan 30 dagen na de factuurdatum. Betaling dient te geschieden in Nederlandse valuta door middel van overmaking van het verschuldigde op de door de opdrachtgever op te geven bankrekening. De dag van betaling is de dag van bijschrijving van het verschuldigde op de rekening van de opdrachtnemer.
2. Indien opdrachtgever niet binnen de gegeven betalingstermijn of, als geen betalingstermijn is overeengekomen, niet binnen 30 dagen na de factuurdatum heeft betaald, is de opdrachtgever na het verstrijken van 30 dagen na de factuurdatum, direct de wettelijke rente (ex artikel 6:119 of indien van toepassing 119a van het Burgerlijk Wetboek) verschuldigd tot aan de dag der voldoening.
3. Indien de opdrachtgever niet binnen de onder het eerste lid genoemde termijn heeft betaald, is de opdrachtgever buitengerechterlijke incassokosten verschuldigd ter hoogte van 15% van de hoofdsom. Indien de opdrachtnemer hogere kosten dient te maken ter incasso van haar vordering, komen deze eveneens voor rekening van opdrachtgever.
4. In geval van een gezamenlijk gegeven opdracht zijn opdrachtgevers, voor zover de werkzaamheden ten behoeve van de gezamenlijke opdrachtgevers zijn verricht, hoofdelijk aansprakelijk voor de betaling van het factuurbedrag, eventueel vermeerderd met de kosten en rente als bedoeld in de leden 2 en 3.

5. Indien de financiële positie of het betalingsgedrag van opdrachtgever naar het oordeel van opdrachtnemer daartoe aanleiding geeft, is opdrachtnemer gerechtigd van opdrachtgever te verlangen, dat deze onverwijld (aanvullende) zekerheid stelt in een door opdrachtnemer te bepalen vorm. Indien opdrachtgever nalaat de verlangde zekerheid te stellen, is opdrachtnemer gerechtigd, onverminderd zijn overige rechten, de verdere uitvoering van de overeenkomst onmiddellijk op te schorten en is al hetgeen opdrachtgever aan opdrachtnemer uit welke hoofde ook verschuldigd is, direct opeisbaar.

Artikel 11 Reclames

1. Een gebrek in de prestatie en/of het factuurbedrag dient schriftelijk zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen 30 dagen na de verzenddatum van de stukken of informatie waarover opdrachtgever protesteert, danwel binnen 30 dagen na de ontdekking van het gebrek in de prestatie en/of het factuurbedrag indien opdrachtgever aantoont dat hij het gebrek redelijkerwijs niet eerder kon ontdekken, aan opdrachtnemer te worden kenbaar gemaakt.
2. Een protest als in het eerste lid bedoeld, schort de betalingsverplichting van opdrachtgever niet op.
3. Indien niet tijdig wordt geprotesteerd, verliest opdrachtgever alle rechten en bevoegdheden die hem op grond van de gebrekkigheid ten dienste stonden.
4. In geval van een terecht uitgebracht protest heeft opdrachtnemer de keuze tussen aanpassing van het in rekening gebrachte honorarium, het kosteloos verbeteren of opnieuw verrichten van de afgekeurde werkzaamheden of het geheel of gedeeltelijk niet (meer) uitvoeren van de opdracht tegen een restitutie naar evenredigheid van het door opdrachtgever reeds betaalde honorarium.

Artikel 12 Leveringstermijn

1. Is opdrachtgever een vooruitbetaling verschuldigd of dient hij voor de uitvoering benodigde informatie en/of bescheiden ter beschikking te stellen dan gaat de termijn waarbinnen de werkzaamheden dienen te worden afgerond niet eerder in dan nadat de betaling geheel is ontvangen, respectievelijk de informatie en/of materialen geheel ter beschikking zijn gesteld.
2. Termijnen waarbinnen de werkzaamheden dienen te zijn afgerond, zijn slechts te beschouwen als een fatale termijn indien dit uitdrukkelijk is overeengekomen.
3. De overeenkomst kan – tenzij uitvoering blijvend onmogelijk is – door opdrachtgever niet wegens termijnoverschrijding worden ontbonden, tenzij opdrachtnemer de overeenkomst ook niet of niet geheel uitvoert binnen een hem na afloop van de overeengekomen leveringstermijn schriftelijk aangezegde redelijke termijn.

Artikel 13 Aansprakelijkheid

1. De opdrachtnemer zal zijn werkzaamheden naar beste kunnen verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht nemen die van hem als registeraccountant c.q. accountant-administratieconsulent kan worden verwacht.
2. De opdrachtnemer is niet aansprakelijk voor schade van de opdrachtgever die ontstaat doordat de opdrachtgever de opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt.
3. De opdrachtgever vrijwaart opdrachtnemer voor vorderingen van derden wegens schade die veroorzaakt is doordat opdrachtgever aan opdrachtnemer onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, tenzij opdrachtgever aantoont dat de schade geen verband houdt met verwijtbaar handelen of nalaten van de opdrachtgever dan wel veroorzaakt is door opzet of grove schuld van de opdrachtnemer. Deze bepaling is niet van toepassing op opdrachten tot onderzoek van de jaarrekening zoals bedoeld in artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek.

4. Indien opdrachtgever aantoont dat hij schade heeft geleden door een fout van de opdrachtnemer die hem kan worden toegerekend, is elke aansprakelijkheid van de opdrachtnemer beperkt tot ten hoogste driemaal het bedrag van het honorarium dat voor de desbetreffende opdracht aan de opdrachtgever is gefactureerd, tenzij er aan de zijde van opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld. Indien geen sprake is van een specifieke opdracht (er is bij BAKKER accountants & adviseurs een doorlopende opdracht), dan is elke aansprakelijkheid van de opdrachtnemer beperkt tot ten hoogste driemaal het bedrag van het honorarium dat over het laatste jaar voorafgaande aan de fout aan de opdrachtgever is gefactureerd, tenzij er aan de zijde van opdrachtnemer sprake is van opzet of grove schuld.
5. De aansprakelijkheid van de opdrachtgever zal in geen geval hoger zijn dan het bedrag dat in het desbetreffende geval uit hoofde van de door de opdrachtgever afgesloten beroepsaansprakelijkheidsverzekering wordt uitbetaald.
6. Opdrachtnemer heeft te allen tijde het recht, indien en voor zover mogelijk, de schade van opdrachtgever ongedaan te maken.
7. Opdrachtgever is gehouden om schadebeperkende maatregelen te nemen.

Artikel 14 Opzegging

1. Opdrachtgever en opdrachtnemer kunnen te allen tijde de overeenkomst opzeggen. Indien de overeenkomst eindigt voordat de opdracht is voltooid, is het bepaalde onder Artikel 9, tweede lid van toepassing.
2. Opzegging dient schriftelijk aan de wederpartij te worden medegedeeld.

Artikel 15 Opschortingrecht

1. Opdrachtnemer is bevoegd om na een zorgvuldige belangenafweging de nakoming van al zijn verplichtingen op te schorten, waaronder begrepen de afgifte van bescheiden of andere zaken aan opdrachtgever of derden, tot op het moment dat alle opeisbare vorderingen op opdrachtgever volledig zijn voldaan.
2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing met betrekking tot zaken of bescheiden van opdrachtgever die (nog) geen bewerking door opdrachtnemer hebben ondergaan.

Artikel 16 Vervaltermijn

Voor zover in deze algemene voorwaarden niet anders is bepaald, vervallen de vorderingsrechten en andere bevoegdheden van opdrachtgever uit welke hoofde ook jegens opdrachtnemer in verband met het verrichten van werkzaamheden door opdrachtnemer, in ieder geval na één jaar na het moment waarop opdracht bekend werd of redelijkerwijs bekend kon zijn met het bestaan van deze rechten en bevoegdheden.

Artikel 17 Toepasselijk recht en forumkeuze

1. Op alle overeenkomsten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn, is Nederlands recht van toepassing.
2. Alle geschillen die verband houden met overeenkomsten tussen opdrachtgever en opdrachtnemer, waarop deze voorwaarden van toepassing zijn, worden beslecht door de bevoegde rechter in het arrondissement waarin opdrachtnemer zijn woonplaats heeft.
3. Het staat opdrachtgever vrij om de procesgang van tuchtspraak te volgen of het geschil voor te leggen aan een daartoe ingesteld college voor geschillen.

TOELICHTING BIJ DE ALGEMENE VOORWAARDEN.

Ad 1

Algemeen

Onder het kopje Algemeen worden enkele in onderhavige algemene voorwaarden gebruikte begrippen gedefinieerd.

De werkzaamheden van opdrachtnemer kunnen zowel betrekking hebben op accountants en/of belastingadviseurs. Onder de werkzaamheden van opdrachtnemer kunnen ook worden begrepen het uitvoeren door accountants van een samenstellings-, beoordelings- of controleopdracht ten aanzien van een jaarrekening.

Wanneer een beroepsbeoefenaar zowel de kwalificatie van accountant als die van belastingadviseur in zich verenigt, dient hij ter voorkoming van mogelijke tuchtrechtelijke problemen, zijn cliënt duidelijk te maken in welke kwalificatie hij optreedt.

Ad 2

Toepasselijkheid

Hier wordt de toepasselijkheid van de voorwaarden geregeld. De algemene voorwaarden gelden voor alle door opdrachtnemer binnen het kader van zijn werkzaamheden gesloten overeenkomsten, tenzij uitdrukkelijk is aangegeven dat deze niet van toepassing zijn. Omtrent aanbiedingen, offertes en dergelijke is niets bepaald. De vrijblijvendheid hiervan dient in de betreffende stukken expliciet te worden gemeld. Daarnaast verdient het aanbeveling om in de offerte expliciet aan te geven dat op de overeenkomst van opdracht alsmede op de offerte zelf algemene voorwaarden van toepassing zullen zijn.

Aangezien denkbaar is dat een cliënt niet aan een bepaalde clause gebonden wil zijn, is tevens de mogelijkheid voor het aanbrengen van wijzigingen opgenomen.

"Battle of forms": het bevordert de duidelijkheid welke voorwaarden prevaleren indien partijen bij een overeenkomst algemene voorwaarden van toepassing verklaren. Er zij op gewezen dat uit jurisprudentie naar voren komt dat over het algemeen het onvoldoende is in de eigen algemene voorwaarden de toepasselijkheid van de voorwaarden van de wederpartij van de hand te wijzen. Dit kan dan betekenen dat bij strijdigheid van beide algemene voorwaarden niet altijd tot gevolg heeft dat de eigen voorwaarden van toepassing zijn. Toepasselijkheid van voorwaarden van de wederpartij dient dan ook uitdrukkelijk van de hand te worden gewezen indien laatstgenoemde daar eerder naar heeft verwezen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen geschieden in de opdrachtbevestiging.

Ad 3

Aanvang en duur van de overeenkomst

Het is voor elke rechtsverhouding belangrijk om vast te leggen wanneer deze precies aanvangt. De onderhavige voorwaarden leggen dit tijdstip bij de acceptatie door opdrachtnemer. De overeenkomst wordt in beginsel voor onbepaalde tijd aangegaan. Het kan echter voorkomen dat werkzaamheden voor een bepaalde tijd worden verricht. De voorwaarden voorzien ook hierin.

Ad 4

Gegevens opdrachtgever

Opdrachtgever wordt hier een zorgplicht opgelegd, opdat opdrachtnemer de verleende opdracht naar behoren kan vervullen.

De opdrachtgever dient de opdrachtnemer bijvoorbeeld in staat te stellen om indien een goede uitvoering van de opdracht dit met zich mee brengt ter plaatse de voorraad op te nemen. Opdrachtnemer heeft van zijn kant het recht de uitvoering van de werkzaamheden op te schorten totdat opdrachtgever aan die verplichting heeft voldaan. De regeling onder 4 voorkomt dat opdrachtnemer steeds alle bescheiden aan opdrachtgever dient terug te zenden. Laatstgenoemde moet hierom verzoeken. Het bepaalde onder 15 houdt verband met het opschortingrecht.

Ad 5

Uitvoering opdracht

De beroepsverantwoordelijkheid van opdrachtnemer brengt met zich mee dat hij degene is die de wijze van uitvoering bepaald. Zo mogelijk zal opdrachtnemer rekening houden met tijdig verstrekte en verantwoorde aanwijzingen van opdrachtgever omtrent de uitvoering van de opdracht.

Onder 3 is bepaald dat de opdracht wordt uitgevoerd in overeenstemming met de toepasselijke gedrags- en beroepsregels. Dit betekent over het algemeen dat de gedrags- en beroepsregels van toepassing zijn van de beroepsbeoefenaar die de betrokken opdracht uitvoert of de gedrags- en beroepsregels van de beroepsbeoefenaar die verantwoordelijkheid is voor de uitvoering van de opdracht.

Onder 4 wordt de mogelijkheid geopend dat opdrachtnemer een deel van de werkzaamheden kan laten verrichten door een derde. Opdrachtnemer blijft echter jegens opdrachtgever verantwoordelijk voor deze uitbestede werkzaamheden alsmede aansprakelijk voor de declaratie van deze derde.

In gevallen dat werkzaamheden worden verricht waarover wel overleg is gevoerd met opdrachtgever, doch waarvoor geen afzonderlijke opdrachtbevestiging is verzonden wordt aangeraden de terzake gemaakte aantekeningen in de administratie van opdrachtnemer te bewaren. Deze verschaffen alsdan een vermoeden van bewijs.

Ad 6

Geheimhouding en exclusiviteit

Alhoewel bepalingen omtrent geheimhouding deel uitmaken van de beroepsreglementering voor accountants en voor belastingadviseurs, is hier bepaald dat de opdrachtnemer een geheimhoudingsplicht heeft bij de uitvoering van de opdracht. In sommige gevallen echter is opdrachtnemer verplicht informatie aan overheidsorganen te verstrekken, zoals dat bij wet, een verordening of beroepsregelen van de beroepsorganisatie is voorzien. Ook bij een procedure voor de tuchtrechter kan opdrachtnemer worden verplicht om gegevens te overleggen. Geanonimiseerde gegevens kunnen in het kader van bedrijfseconomische advisering door opdrachtnemer worden aangewend voor statistische en/of vergelijkende doeleinden teneinde bedrijfsvergelijkingen en brancheoverzichten te kunnen opstellen.

Ad 7

Intellectuele eigendom

De uitkomst van de werkzaamheden van opdrachtnemer wordt meestal vastgelegd in een geschrift of op een gegevensdrager, op een wijze waaraan een zekere mate van originaliteit niet kan worden ontzegd. Het bepaalde onder G beoogt te bereiken dat alle rechten met betrekking tot de daargenoemde producten bij opdrachtnemer blijven.

Ad 8

Overmacht

Het bepaalde geeft een regeling voor situaties wanneer door onvoorziene omstandigheden opdrachtnemer bepaalde verplichtingen niet, niet tijdig of niet behoorlijk kan nakomen. Aangezien een langdurige vertraging in de uitvoering van de werkzaamheden nadelig kan zijn voor opdrachtgever is aan laatstgenoemde expliciet het recht gegeven de overeenkomst schriftelijk op te zeggen.

Ad 9

Honorarium

Onder 1 is de mogelijkheid van het in rekening brengen van een voorschot opgenomen. Het voorschot kan zowel voor de aanvang van de werkzaamheden als tussentijds in rekening worden gebracht.

Onder 2 is bepaald dat het honorarium niet afhankelijk is van de uitkomst van de verleende opdracht. Duidelijk dient te zijn dat opdrachtgever het honorarium verschuldigd is, ook al leiden de verrichte werkzaamheden niet tot het door hem beoogde resultaat. Tevens wordt hier bepaald dat reeds tijdens de uitvoering van de opdracht opdrachtnemer zijn werkzaamheden in rekening mag brengen.

Ad 10

Betaling

Onder 1 is gekozen voor een betaaltermijn van 30 dagen.

Onder 2 en 3 zijn de gevolgen voor opdrachtgever beschreven indien deze de factuur niet tijdig betaalt. Onder 4 is aangegeven dat indien er meerdere opdrachtgevers zijn, ieder van de opdrachtgevers hoofdelijk aansprakelijk kan zijn voor de betaling van de declaratie. Dit geldt zowel voor maten, vennoten, echtgenoten e.d., mits alle betrokkenen de opdracht gezamenlijk hebben verstrekt en bij voorkeur de opdrachtbevestiging hebben ondertekend. In de opdrachtbevestiging moet worden aangegeven dat de werkzaamheden ten behoeve van meerdere personen worden verricht. Indien werkzaamheden in het belang van meerdere opdrachtgevers worden uitgevoerd, zijn de laatsten hoofdelijk aansprakelijk voor het te vorderen bedrag.

Ad 11

Reclames

Opdrachtgever wordt hier de mogelijkheid gegeven te reclameren ten aanzien van de factuur of de verrichte werkzaamheden. Aangezien het voor opdrachtnemer van belang is tijdig reclames te vernemen, zijn in de voorwaarden termijnen gesteld. Waartoe een ingediende reclame leidt is niet geregeld, aangezien dit geheel van de omstandigheden van het geval afhangt. Wel is bepaald dat een reclame de betalingsverplichting niet opschort. Dit kan eventueel wel het geval zijn wanneer het een reclame betreft waarvan vaststaat dat deze betrekking heeft op een gegronde klacht.

Ad 12

Aansprakelijkheid

Opdrachtnemer dient zijn werkzaamheden naar beste kunnen te verrichten en daarbij de zorgvuldigheid in acht te nemen. Indien een fout wordt gemaakt doordat de opdrachtgever hem onjuiste of onvolledige informatie heeft verstrekt, is opdrachtnemer voor de daardoor ontstane schade niet aansprakelijk. Indien de opdrachtgever kan aantonen dat hij schade heeft geleden door een fout van opdrachtnemer die bij zorgvuldig handelen zou zijn vermeden, is de opdrachtnemer voor die schade slechts aansprakelijk tot een maximum van driemaal het bedrag van het honorarium voor de desbetreffende opdracht over het laatste kalenderjaar, tenzij er aan de zijde van opdrachtnemer sprake is van opzet of daarmee gelijk te stellen grove nalatigheid.

Opdrachtnemer dient voor zichzelf te bepalen of hij het risico dekt door het afsluiten van een beroepsaansprakelijkheidsverzekering of door het vormen van een reserve assurantie eigen risico. Ingevolge een uitspraak van 9 oktober 1984 (1984/10-II) van het College van Beroep voor het bedrijfsleven moet een cliënt erop kunnen vertrouwen dat hij in beginsel niet het risico loopt van de schade die het gevolg is van de door de accountant gemaakte beroepsfouten. Een beperking van de aansprakelijkheid die verder gaat dan noodzakelijk om deze op als normaal te beschouwen condities te kunnen verzekeren, is niet aanvaardbaar.

Onder 3 is een algemene vrijwaringclausule opgenomen, welke betrekking heeft op de processuele vrijwaring als bedoeld in de artikelen 68 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. De vrijwaringsclausule is niet van toepassing op een opdracht tot onderzoek van de jaarrekening zoals bedoeld in artikel 393, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (wettelijke controle van de jaarrekening van een middelgrote- of grote rechtspersoon). Over de vrijwaring bestaat geen eenduidigheid. Over de vrijwaring bestaat geen eenduidigheid. Ten aanzien van particuliere opdrachtgevers is de vrijwaring opgenomen in de zogeheten "zwarte lijst" (art. 236, Boek 6, Titel 5 van het Burgerlijk Wetboek) en dus onverbindend. Een dergelijk beding wordt aangemerkt als onredelijk bezwarend voor een particuliere opdrachtgever. Ten aanzien van ondernemingen/opdrachtgevers kan de vrijwaring wel in de algemene voorwaarden worden opgenomen.

Ad 13

Opzegging

Op grond van de uitspraak van 19 maart 1984 van de Raad van Tucht AA, wordt hier bepaald dat de overeenkomst te allen tijde, zonder een opzegtermijn in acht te nemen, kan worden opgezegd. De opzegging dient schriftelijk te geschieden.

Na een opzegging dient opdrachtnemer de opdracht correct af te werken.

Ad 14**Opschortingrecht**

Hierin is de bevoegdheid opgenomen voor opdrachtnemer om de nakoming van al zijn verplichtingen, waaronder begrepen de afgifte van bescheiden en/of andere zaken aan opdrachtgever (terughoudingrecht), op te schorten tot op het moment dat alle vorderingen op opdrachtgever volledig zijn voldaan. De opdrachtnemer dient, afhankelijk van de omstandigheden van het geval, op een voorzichtige wijze met de redelijkheid en billijkheid in het oog, gebruik te maken van deze bevoegdheid. Gelet moet erop worden dat opdrachtgever niet nodeloos en op een onevenredig zware wijze wordt gedupeerd.

Het terughoudingrecht is ingevolge een uitspraak van 9 maart 1990 (1990/01) van de Raad van Tucht AA niet van toepassing op zaken en bescheiden van opdrachtgever die geen bewerking door opdrachtnemer hebben ondergaan.

Ad 15**Toepasselijk recht en forumkeuze**

Met het oog op eventuele buitenlandse cliënten is het aan te bevelen Nederlands recht van toepassing te verklaren. Voorts wordt onverminderd de wettelijke bevoegdheid van de kantonrechter, de gewone rechter bevoegd verklaard eventuele geschillen te beslechten.

Om efficiencyredenen is gekozen voor het arrondissement waarin opdrachtnemer zijn woonplaats heeft. De mogelijkheid voor de opdrachtgever de kwestie voor te leggen aan een Raad van Tucht respectievelijk een daartoe ingestelde arbitragecommissie, zoals de Kamer van Geschillen van de NOvAA, wordt in deze bepaling uitdrukkelijk open gelaten.